

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 351/04-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Miloša Ďurku, bytom H., zastúpeného advokátom Doc. JUDr. J. O., CSc., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé prerokovanie vecí podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tz 12/2004 z 22. júna 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Miloša Ďurku, ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé prerokovanie vecí podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tz 12/2004 z 22. júna 2004, o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. októbra 2004 doručená sťažnosť Miloša Ďurku, bytom H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Doc. JUDr. J. O., CSc., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé prerokovanie vecí podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tz 12/2004 z 22. júna 2004.

Porušenie svojho práva vidí sťažovateľ v tom, že prokurátor na hlavnom pojednávaní 24. septembra 2003 nevyužil možnosť podania odvolania. V dôsledku toho sa stal rozsudok sp. zn. 3 T 12/03 právoplatným a sťažovateľ 11. novembra 2003 nastúpil výkon trestu. Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na podnet poškodenej uplatnil zákonnú možnosť a 7. mája 2004 podal sťažnosť pre porušenie zákona podľa ustanovenia § 266 ods. 1 Trestného poriadku. Najvyšší súd sťažnosť generálneho prokurátora podanú v neprospech sťažovateľa prijal a na jej základe na verejnom zasadnutí rozsudkom sp. zn. 2 Tz 12/2004 z 22. júna 2004 rozhodol, že bol porušený zákon v prospech sťažovateľa, následne právoplatný rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a prikázal mu vec opätovne prejednať a rozhodnúť. Sťažovateľ využil svoje právo a verejného zasadnutia najvyššieho súdu sa nezúčastnil.

Sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva v spravodlivom prejednaní veci, ktorého obsahom je aj „zásada rovnosti zbraní“, teda princíp rovnosti príležitosti procesných strán v konaní pred súdom v trestných veciach. Generálny prokurátor má možnosť v trestnom konaní pred súdom podať mimoriadny opravný prostriedok, ktorú on ako obvinený nemá. Sťažovateľ sa domnieva, že princíp rovnosti vyžaduje aj to, aby proti rozhodnutiu, ktoré sa dotýka jeho osoby, mal rovnaké procesné práva ako prokurátor, teda podať riadny aj mimoriadny opravný prostriedok. Proti rozsudku najvyššieho súdu už nie je možný ďalší opravný prostriedok, preto žiada o svoju ochranu ústavný súd.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol, že:

„1. Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 22. 6. 2004 sp. zn. 2 Tz 12/2004 porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivé prejednanie veci, ktoré je zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. 6. 2004 sp. zn. 2 Tz 12/2004 zrušuje.

3. Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania pred Ústavným súdom SR.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa citovaného článku ústavy bližšie upravujú ustanovenia § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 citovaného zákona ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, pričom skúma, či spĺňa všeobecné a osobitné zákonné náležitosti, a či nie sú dané dôvody pre jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na takéto nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ vidí porušenie ústavných práv v tom, že generálny prokurátor využil možnosť danú mu zákonom a podal v jeho veci sťažnosť pre porušenie zákona v jeho neprospech, ktorú najvyšší súd prijal, čo považuje za porušenie princípu rovnosti zbraní

a princípu rovnosti príležitostí v konaní pred súdom v trestných veciach. Z toho dôvodu sa dožaduje rovnakého postavenia ako generálny prokurátor, pričom zdôrazňuje, že proti rozhodnutiu najvyššieho súdu nie je opravný prostriedok, a preto sa môže dovolať porušenia svojho práva len na ústavnom súde.

Sťažovateľ nepreukázal, že by rovnakú námietku vzniesol aj pred najvyšším súdom, ktorý sa vysporiadal vo svojom rozhodnutí so všetkými jeho tvrdeniami a na každé sa pokúsil odpovedať.

Aktívny spôsob obhajoby bol pre ochranu jeho základných práv potrebný najmä preto, že ide o väzobnú vec a námietka vznesená ústavnému súdu mu bola známa už pri podaní sťažnosti pre porušenie zákona.

V konaní o sťažnosti fyzických osôb a právnických osôb platí prezumpcia ústavnosti právneho poriadku. V prípade, že sťažovateľ sa domnieval, že sú poškodzované jeho základné práva a slobody, mohol žiadať najvyšší súd o prerušenie konania a vyvolanie konania o súlade zákona s ústavou.

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. III. ÚS 90/93, III. ÚS 135/03, III. ÚS 289/04 a iné) uviedol, že z princípu subsidiarity vo vzťahu ústavného súdu ku všeobecným súdom v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy a ustanovenia § 49 zákona o ústavnom súde tiež vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom.

Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc.

Keď teda sťažovateľ namietal nerovnosť postavenia účastníkov v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona a v konaní pred najvyšším súdom nevyužil aktívny spôsob obhajoby

(obhajoba ostala v tejto veci pasívna), tento súd sa ani náležite nemohol s jeho tvrdeniami vysporiadať a o nich rozhodnúť, ústavný súd musel v tejto časti jeho sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2004